

VURAL FELÇ ETTI

NO:14

31-7 Nisan 2025

HAFTALIK
BÜLTEN

 SASAD
SAVUNMA VE HAVACILIK SANAYII
İMALATÇILAR DERNEĞİ

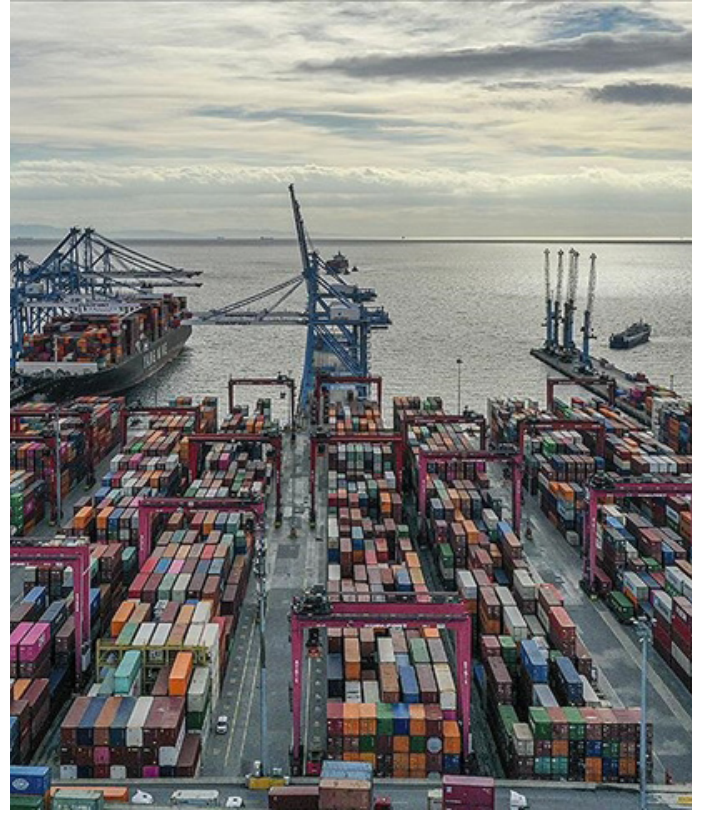
İÇİNDEKİLER

- Yunan Basını: VURAL Felç Etti
- Mart'ta Rekor İhracat: 884.2 Milyon Dolar
- Brezilya'da Türk Savunma Sanayi Rüzgarı Esti
- Bakan Fidan: CAATSA Yaptırımlarına Çözüm Bulunmalı
- Bakan Güler, Khalifa Haftar'ı Kabul Etti
- Türkiye İlk Jet Motoru İhracatını Brezilya'ya Gerçekleştirdi
- Embraer'den Türkiye'ye KC-390 Uçağı Teklifi
- Türk Uçağı'ndan F-35A'ya Yakıt İkmali Gerçekleşti
- SU-25, SOM Füzesiyle Test Atışı Yaptı
- SOM Füze Gelişimi Amerika Basınında
- DYNAMIC MARINER/FLOTEX-25 Tatbikatı Başarıyla İcra Edildi
- BAYKAR'da Yoğun Test ve Geliştirmeme Dönemi
- ASELSAN'dan 52.7 Milyon Dolarlık Sözleşme
- Dumlupınar ve Atılay Şehitleri Törenle Anıldı
- “Milli Uydu Şirketi” İçin Yol Haritası Çizildi
- TEI'ye Çift Ödül
- Türkiye'nin Füze Seyri Hızlanıyor
- Türk Savunma Sanayii'nin Dikkat Çeken Yükselişinin Arkasında Ne Var?
- Kıbrıs'ta TEKNOFEST Heyecanı
- Savunma Sanayii Başkanlığı 36 Sözleşmeli Personel Alacak
- ASPİLSAN'ın Enerjisi 44. Yılında
- Avrupa Parlamentosu'ndan Avrupa'ya Güvenlik Çağrısı
- Yunanistan 22 Savunma Projesine Başlıyor
- Avrupa Devleri STARLINK'e Alternatif Olma Yarışında
- Fransa: “ABD'ye Bağımlılık Sorun Olmaya Devam Ediyor”
- Kısa Kısa

YUNAN BASINI: VURAL FELÇ ETTİ

Yunan haber sitesi Sigmaliya'a göre; bölgedeki TRS-22XX uzun menzilli hava arama radarı ile birlikte çalışan VURAL, Rum tarafının iletişim kanallarını kesintiye uğratarak önemli bir başarı gösteriyor. Sigmaliya, haberinde Türk Silahlı Kuvvetleri'nin bölgede aktif başka bir radar sistemi daha kullanıldığını görüntüler eşliğinde okurlarına duyururken, "Bu iki sistem (TRS-22XX ve VURAL) görüş hattına yerleştirilebilen daha küçük sistemlerle bağlantılıdır. VURAL fiilen destek ve taarruz amaçlı elektronik harp yürütebilir ve hem Libya'da hem de Suriye'de test edilmiştir.

Başka bir deyişle, 'Combat Proven'dır. Ulusal Muhafızların elektronik harp sistemlerindeki zayıflığı, Türklere avantaj sağlıyor. Rum birliklerinin iletişim kanallarını keserek kör ve felç etti." ifadelerini kullandı. Beşparmak Dağları'nın zirvesinde bulunan ASELSAN VURAL Mobil Elektronik Harp Sistemi (REDET-II), Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından aktif olarak kullanılıyor. ASELSAN tarafından geliştirilen STR 700G Silah Tespit Radarı da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde konuşlu bulunuyor ve barış ortamını tehdit edebilecek herhangi bir angajmanın tespitine yönelik olarak VURAL ile aynı ağ üzerinde görev yapıyor.

MART'TA REKOR İHRACAT: 884.2 MİLYON DOLAR

Türk savunma ve havacılık sanayii, Mart ayında yüzde 147'lik artışla 884 milyon dolarlık ihracata ulaştı. İlk çeyrekte yüzde 72 büyüme kaydeden sektörde, 2025 sonunda 7,3 milyar dolarlık ihracat ve 18,2 milyar dolarlık ciro hedefleniyor.

Türkiye, savunma sanayiinde son yıllarda yerli silah teknolojilerine yaptığı kapsamlı yatırımlarla küresel ölçekte dikkat çeken bir ivme yakaladı. Devlet destekli millî projelere ek olarak özel sektörün de aktif katkılarıyla sektörde büyük atılımlar gerçekleştirildi. Bu gelişmeler, hem ekonomik anlamda dışa bağımlılığı azaltırken hem de güvenlik alanında önemli kazanımlar elde edilmesini sağladı. Türkiye'nin bu alandaki başarısı, uluslararası ihracat rakamlarına da güçlü bir şekilde yansdı.

Rekor İhracat Artışı

Türkiye İhracatçıları Meclisi'nin (TİM) verilerine göre, savunma ve havacılık sanayii mart ayında geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 147 gibi rekor bir artışla 358 milyondan 884 milyon dolara yükseldi. 2025 yılının ocak ayında sektör, yüzde 16'lık bir artışla 383 milyon 148 bin dolarlık ihracat gerçekleştirmişti.

Yılın İlk Çeyreğinde 1,7 Milyarı Aşan İhracat

Şubat ayında ise bu rakam yüzde 44 artarak 434 milyon dolara ulaştı. Böylece savunma ve havacılık sektörleri yılın ilk çeyreğinde toplamda 1,7 milyar doları aşan bir ihracat performansı ortaya koyarak dikkatleri üzerine çekti. Bu rakam, geçtiğimiz yılın aynı dönemiyle kıyaslandığında yüzde 72’lik bir büyümeye işaret ediyor.

NATO İlk Sırada

Türkiye 2024 yılındaki 7,1 milyar dolarlık ihracatın 3,7 milyar dolarını, NATO ve ABD’ye yapmıştı. Savunma ihracatında ilk sıralarda ABD, Çek Cumhuriyeti, Romanya, Polonya, Slovakya ve Bulgaristan yer aldı. Geçen yıl 180 farklı ülkeye ürün ihraç edildi. 2024’ün savunma ve havacılık sektörünün ihracat şampiyonu Baykar olmuştu. 2023’te 1 milyar 766 milyon dolar ihracat yapan Baykar, 2024’te 1 milyar 831 milyon dolar ihracat gerçekleştirdi. Baykar’ı 750 milyon dolar ile TUSAŞ Havacılık ve 644 milyon dolar ile ASFAT takip etti. ASELSAN ise 217 milyon dolar ihracat ile 7’nci sıraya yerleşti.

Binden Fazla Proje Devam Ediyor

Önümüzdeki dönemlerde yapılacak yeni teslimatlar, devam eden savunma sanayii projeleri ve teknoloji yatırımlarının ihracat rakamlarını daha da yukarı taşıması bekleniyor. Türk savunma ve havacılık sanayii hedefleri arasında yerlilik oranının artırılması, ihracat rakamlarının yükseltilmesi, ciroda büyüme sağlanması ve istihdamın artırılması bulunuyor.

2025 İhracat Hedefi: 7.3 Milyar Dolar

Türkiye savunma ve havacılıkta 2025 yılı için 7,3 milyar dolar ihracat hedefi belirledi. Geçen yıl 7,1 milyar dolarlık ihracata imza atan sektörün 2025 sonunda 18,2 milyar dolarlık ciroya ulaşması öngörülüyor. Sektörde istihdam edilen kişi sayısının 110 bine ulaşması planlanıyor. Verilere göre, sektörde şu an 90 bin 969 kişi çalışıyor. 3 milyar dolarlık Ar-Ge harcaması, binden fazla projesi ve 100 milyar doların üzerinde iş hacmiyle dikkat çeken savunma sanayiinin gelişiminde ASELSAN, ROKETSAN, BAYKAR ve TUSAŞ gibi önemli aktörlerin yürüttüğü yeni çalışmaların payı büyük olacak.

BREZİLYA’DA TÜRK SAVUNMA SANAYİ RÜZGARİ ESTİ

Türk savunma sanayi firmaları, LAAD 2025’te ürünlerini tanıtarak Latin Amerika’daki iş birliği fırsatlarını değerlendirdi. Latin Amerika’nın en büyük savunma ve güvenlik organizasyonlarından biri olan LAAD Defence & Security 2025, 1-4 Nisan tarihleri arasında Brezilya’nın Rio de Janeiro şehrinde gerçekleşirken ülkemizden 20’nin üzerinde firma bu büyük fuarda ürünlerini tanıttı.

Savunma, iç güvenlik, kamu düzeni ve siber güvenlik alanlarında faaliyet gösteren yerli ve yabancı yüzlerce firmanın yer aldığı organizasyon, 30’dan fazla ülkeden resmi delegasyona ev sahipliği yaptı ve 400’ün üzerinde firma da ürünlerini sergiledi. Türk Savunma Sanayi firmaları, zırhlı kara araçları, deniz platformları, insansız hava sistemleri, mühimmat çözümleri ve ileri teknoloji tabanlı elektronik sistemler gibi geniş bir yelpazede ürünlerini katılımcılarla buluşturdu.

ASFAT, ADA sınıfı korvet ve kamyonu entegre ARPAN’ı tanıtırken; OTOKAR, modüler yapısıyla öne çıkan paletli zırhlı aracı TULPAR’ı 120 mm HIT-FACT MkII Leonardo kulesiyle birlikte sergiliyor. OTOKAR ayrıca, dünya çapında tanınan ve talep gören 4x4 COBRA II hafif taktik aracı başta olmak üzere, 4x4, 6x6 ve 8x8 tekerlekli zırhlı araçlarını da ziyaretçilere tanıttı. FNSS, John Cockerill Defence ile birlikte geliştirdiği KAPLAN MT’yi bölge pazarıyla paylaşırken, MKE, Türk Silahlı Kuvvetleri envanterinde bulunan ve müttefik ülkelere ihracatını gerçekleştirdiği; sahada hızla konuşlanabilen ve farklı arazi koşullarında rahatça kullanılabilen, taşınabilir yapıda bir 105 mm hafif obüs sistemi BORAN’ı fuarda sergiledi.

BAYKAR, jet motorlu insansız savaş uçağı KIZILELMA ile sahnede yer alırken aynı zamanda AKINCI ve BAYRAKTAR TB2'yi de tanıttı. STM kara ve deniz sistemlerinde dikkat çekici bir portföyle yer alırken, gözcü İHA TOGAN, mühimmat bırakan İHA BOYGA gibi platformların yanı sıra, STM500 denizaltı, İstif sınıfı fırkateyn, Ada sınıfı korvet, STM MPAC hücumbotu, CG-3100 sahil güvenlik gemisi ve STM NETA insansız sualtı aracını tanıttı. CANİK ve bağlı olduğu Samsun Yurt Savunma (SYS) Grup şirketleri de, AEI Systems üretimi 30×113 mm VENOM LR orta kalibre topu ve UNIROBOTICS'in geliştirdiği uzaktan komutalı silah kulelerini sundu. ASELSAN hava mühimmatlarından haberleşme ve güvenlik sistemlerine kadar uzanan geniş bir ürün gamını sergiledi. Organizasyona katılan firmaların listesi şöyle: "ARMELSAN, ASELSAN, ASFAT, ATEŞÇİ, ASPİLSAN, BAYKAR, BİRANT MAKİNE, CANİK-SYS GRUP, ELECTROLAND, FNSS, HAVELSAN, MKE, NUROL MAKİNA, Otokar, Repkon, Sarsılmaz, STM, TAIS SHIPYARD, TUSAŞ, VOLT."

BAKAN GÜLER, KHALİFA HAFTAR'I KABUL ETTİ

Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler, Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Selçuk Bayraktaroğlu'nun davetlisi olarak Ankara'ya gelen Libya Ulusal Ordusu Kara Kuvvetleri Komutanı Korgeneral Saddam Khalifa Haftar'ı kabul etti.

HAKAN FİDAN: CAATSA YAPTIRIMLARINA ÇÖZÜM BULUNMALI

Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, Reuters'a yaptığı açıklamada, Türkiye'ye uygulanan CAATSA yaptırımlarına ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Fidan, "Trump, Rusya'dan S-400 tedariki nedeniyle Türkiye'ye uygulanan CAATSA yaptırımlarına muhtemelen bir çözüm bulacak. S-400 sebebiyle Türkiye'ye yönelik uygulanan yaptırımların düzeltilmesi gerekiyor." dedi.

Türkiye, 2019 yılında Rusya'dan S-400 hava savunma sistemi tedarik etmesinin ardından F-35 programından çıkarılmıştı. ABD, Rusya'nın işletimindeki bir sistemin F-35 uçakları hakkında istihbarat toplamasından endişe ederek bu kararı almıştı. Beyaz Saray, o dönemde yaptığı açıklamada, "F-35, gelişmiş yetenekleri hakkında bilgi toplayacak bir Rus istihbarat platformuyla bir arada bulunamaz." ifadelerini kullanmıştı.

TÜRKİYE İLK JET MOTORU İHRACATINI BREZİLYA'YA GERÇEKLEŞTİRDİ

Türk savunma sanayii, ihracat başarılarına yenilerini eklemeye devam ediyor. Bu kapsamda, Türkiye'nin ilk askeri jet motoru ihracatı Brezilya'ya gerçekleştirdi. Türk firması KALE JET MOTORLARI ile Brezilyalı SIATT şirketi arasında, LAAD Savunma ve Güvenlik Fuarı sırasında bir sözleşme imzalandı. Uzun süreli bir iş birliğinin temellerinin atıldığı sözleşme kapsamında; KALE JET MOTORLARI tarafından özgün olarak geliştirilen KTJ-3200 Turbojet Füze Motoru, SIAAT üretimi MANSUP-ER Gemisavar Füzesi'ne entegre edilecek ve motor tedariki gerçekleştirilecek.

İhracat başarısını değerlendiren Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı Prof. Dr. Haluk Görgün, şu ifadeleri kullandı: “Brezilya’da düzenlenen LAAD Defence & Security Fuarı kapsamında; yerli ve milli imkanlarla türbinli füze motorları geliştiren KALE JET MOTORLARI firmamız, Brezilyalı savunma sanayii firması SIATT ile turbojet füze motoru ihracatına yönelik sözleşme imzaladı. Bu anlaşma, sadece bir ihracat başarısı değil; aynı zamanda Türkiye’nin yüksek teknolojiye dayalı, katma değeri yüksek ürünler geliştirme ve küresel rekabet gücünü artırma vizyonunun somut bir tezahürüdür.

Türk savunma sanayii artık yalnızca kendi ihtiyaçlarını karşılayan değil, dost ve müttefik ülkelere ileri teknoloji sistemler sunan bir yapıya ulaşmıştır. Savunma sanayiimizde bir yandan yerlilik oranını artırırken, diğer yandan da uluslararası pazarlarda etkinliğimizi güçlendirmek, ülkemizin teknoloji ihraç eden konumunu pekiştirmek öncelikli hedeflerimiz arasındadır. Bu bağlamda emeği geçen tüm sektör çalışanlarımızı gönülden tebrik ediyorum. Milli teknolojilerimizle, dost ve müttefik ülkelerle kurduğumuz iş birliklerini daha da artırarak, Türkiye’yi savunma sanayiinde küresel bir lider haline getirme kararlılığımızı sürdüreceğiz.”

KTJ-3200 Turbojet Füze Motoru, 330 mm çap, 50 kilogram ağırlığıyla 3200 newtona kadar itki üretebiliyor. KTJ-3200, iki farklı varyantıyla yerli seyir füzeleri SOM ve ATMACA füzelerine güç veriyor. Seri üretime geçen ve teslimatları devam eden KTJ-3200 ile Türk savunma sanayisi bünyesinde geliştirilen milli füzelerin geliştirilmesine yönelik başarılı testler yapılıyor.

EMBRAER'DEN TÜRKİYE'YE KC-390 UÇAĞI TEKLİFİ

Brezilya Savunma Bakanı Jose Mucio, EMBRAER üretimi uçakların tedariki için Polonya, Finlandiya ve Türkiye ile görüşmelerde bulunduğunu açıkladı. Reuters tarafından yapılan habere göre İsveç'in bu hafta başında 4 adet uçak satın alacağını doğrulamasının ardından Rio de Janeiro'da düzenlenen LAAD Fuarı'nda açıklama yapan Bakan, "KC-390'ın kullanıcılarının genişletilmesine yönelik müzakereler kalıcı ve iyimseriz." dedi. Bahse konu gelişmeye ek olarak TUSAŞ, Brezilya'da düzenlenen LAAD 2025 Savunma Fuarı'nın ilk gününde EMBRAER ile mutabakat muhtırası (MoU) imzaladı. Anlaşma kapsamında havacılık endüstrisi üzerine üretim yapan Brezilya merkezli EMBRAER firması ile TUSAŞ ortak üretim faaliyetleri gerçekleştirecek. Bu süreçte şirketler arasında teknoloji transferine yönelik bilgi paylaşımı sağlanacak. Ayrıca AR-GE ve mühendislik alanında iş birliği yapılarak yeni fırsatlar değerlendirilecek.

TÜRK UÇAĞI'NDAN F-35A'YA YAKIT İKMALİ GERÇEKLEŞTİ

Türk Hava Kuvvetleri'ne ait KC-135R Yakıt İkmal Uçağı, ilk kez bir F-35A Lightning II savaş uçağına havadan yakıt ikmal gerçekleştirdi. Görev Komutanı Binbaşı Eşref Sayıl, konuya ilişkin yaptığı açıklamada, "Türk Hava Kuvvetleri'nin ilk F-35 hava yakıt ikmal görevini başarıyla gerçekleştirmekten gurur duyuyoruz. Hava-hava yakıt ikmal uçakları, modern muharebe sahasında unsurlarımızın menzilini ve etkinliğini artıran kritik imkân sağlayıcılardır." ifadelerini kullandı. Yakıt ikmal, Almanya'da devam eden Ramstein Flag 2025 Tatbikatı kapsamında yapıldı. Yakıt ikmalinin, Danimarka Hava Kuvvetleri'ne ait bir F-35A savaş uçağına yapıldığı bildirildi.

SU-25, SOM FÜZESİYLE TEST ATIŞI YAPTI

Azerbaycan'a ait Su-25 savaş uçağı, Türk savunma sanayii tarafından geliştirilen SOM ŞAHİN Seyir Füzesi ile atış testini başarıyla tamamladı. Konuyla ilgili olarak TÜBİTAK tarafından yapılan açıklamada, “Azerbaycan Su-25 uçağından TÜBİTAK SAGE tarafından geliştirilen Pod ve Uçaktan Bağımsız Atış Sistemi (UBAS) ile SOM-B1 atışı başarıyla gerçekleştirilmiştir.” ifadelerine yer verildi.

SOM FÜZE GELİŞİMİ AMERİKAN BASININDA

Türkiye'nin SOM Füzesi kapsamındaki gelişmeler dünyanın farklı ülkelerinde de ilgiyle takip ediliyor. Amerika merkezli National Interest internet sitesinde yer alan haberde “SOM-J füzesinin modüler tasarımı ve uzun menzili, onu uluslararası pazarda cazip bir hedef haline getiriyor. TÜBİTAK SAGE ve ROKETSAN iş birliğiyle geliştirilen SOM-J seyir füzesi, ülkemizin hassas güdümlü mühimmat alanında önemli bir sıçramayı temsil ediyor. SOM-J, 2006 yılında Türkiye'nin ilk yerli seyir füzesi olarak başlatılan daha geniş SOM ailesinin bir çeşididir. TÜBİTAK SAGE, yenilikçi araştırma ve tasarımıyla DARPA'nın (Savunma İleri Araştırma Projeleri Ajansı) ABD askeri araştırma koluna çok benzemektedir; başlangıçta 111 milden fazla olan güvenli bir mesafeden hem sabit hem de hareketli hedefleri vurabilen bir silah üretme projesine öncülük etmiştir. SOM-A, SOM-B1 ve SOM-B2 gibi ikonik varyantları da içeren Türkiye'nin SOM seyir füzesi ailesi, 2011'den beri Türk Hava Kuvvetleri'nde hizmet veriyor ve F-16 Savaşan Şahin ve F-4E 2020 Terminator gibi platformlarda konuşlandırıldı.

Ancak SOM-J, başlangıçta F-35 Lightning II'nin dahili silah bölmesiyle entegrasyon için tasarlanmış, TÜBİTAK SAGE, ROKETSAN ve LOCKHEED MARTIN arasındaki 2014'te resmileştirilen bir iş birliği olan özel bir yineleme olarak ortaya çıktı. Ankara açısından talihsizlik, Türkiye'nin 2019 yılında Rusya'dan S-400 hava savunma sistemi satın alması nedeniyle ABD'nin F-35 programından çıkarılmasıydı. Bu karar, Obama yönetiminin NATO ortağına Patriot füze bataryaları satmayı reddetmesinin ardından geldi. Bu durum, SOM-J'nin geliştirilme şeklini değiştirdi. Ancak Türkiye projeyi terk etmek yerine füzenin, F-16, önümüzdeki dönemde üretimine başlanacak beşinci nesil savaş uçağı KAAN ve BAYRAKTAR KIZILELMA ve AKINCI gibi yerli platformlarla entegrasyonuna odaklandı. Türkiye'nin Batı'nın uzlaşmazlığı karşısında gösterdiği uyum yeteneği, “Ulusal Savunma için Ulusal Ar-Ge” gibi girişimler kapsamında savunma politikasının temel taşı olan teknolojik özerkliğe doğru stratejik yöneliminin ardındaki mantığı vurguluyor.” yorumu paylaşıldı.

Yeni SOM-J Seyir Füzesinin Özellikleri

Kıdemli Ulusal Güvenlik Editörü ve Popular Mechanic yazarı Brandon J. Weichert imzalı haberde füzenin özelliklerine dair şu bilgilere yer verildi:

“SOM-J, yoğun şekilde savunulan kara ve deniz hedeflerini etkisiz hale getirmek için tasarlanmış, gerçek anlamda yeni nesil, otonom, yüksek hassasiyetli bir seyir füzesidir. 270 milden fazla yol alabilir ve bu da onu ciddi bir uzak mesafe silahı yapar. Düşük radar kesiti, füzenin içsel gizlilik yeteneklerini artırarak SOM-J'nin çoğu düşman hava savunmasından kaçmasına olanak tanır. Bu füze de gelişmiş güdüm sistemleri kullanıyor.

Bu sistemler ataletsel navigasyon (INS), GPS, arazi referanslı navigasyon (TRN) ve görüntüleme kızılötesi (IIR) arayıcılarını bir araya getirerek, GPS sinyallerinin karışabileceği tartışmalı ortamlarda bile nokta atışı doğruluğu garantiliyor. Bu füzenin öne çıkan özelliklerinden biri, fırlatma sonrası kontrol sağlayan gelişmiş veri bağlantısı yeteneğidir. Bu, yeniden hedefleme, hedef güncellemeleri, görev iptali ve iletişimleri susturma yeteneğini içerir ve dinamik muharebe senaryolarında operasyonel esneklik sağlar. Füze şu anda Fransız TRI-40 turbo-jet motoruyla çalışıyor, ancak Türk mühendisler onu yerli üretim Kale KTJ-3200'e geçirmeyi planlıyor. Modüler tasarımı, yumuşak hedeflere, sertleştirilmiş sığınaklara veya deniz platformlarına karşı olsun, onu belirli görev gereksinimlerine göre uyarlayarak farklı savaş başlığı yapılandırmalarına olanak tanır.

21 Mart 2025'te SOM-J bir yüzey hedefini başarıyla vurdu. Türk Hava Kuvvetleri'nin 401. Test Filosu'na ait bir F-16'dan fırlatılan füze, genişletilmiş rolünü göstererek bir deniz hedefini isabetli bir şekilde vurdu. Türkiye Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır tarafından duyurulan test, SOM-J'yi modern savaş için "etkili bir kuvvet çarpanı" olarak vurguladı. Uzun menzilden deniz saldırılarına müdahale etme yeteneği, özellikle Doğu Akdeniz ve Karadeniz'deki bölgesel gerginlikler bağlamında Türkiye'nin cephaneliğindeki kritik bir boşluğu gideriyor.

Elbette zorluklar da var.

Yerli bir motora geçiş, otonomi için bir adım ileri olsa da güvenilirliği sağlamak için sıkı testler gerektirir. Özellikle gelişmiş İHA'lar ve Türk beşinci nesil savaş uçağı KAAN olmak üzere birden fazla platformla entegrasyon, önemli mühendislik çabası ve yatırımı gerektirir. Füzenin menzili ve kabiliyetleri etkileyici olsa da özellikle Yunanistan veya Rusya tarafından işletilen bölgedeki gelişen hava savunma sistemleriyle uyum sağlayabilmesi için sürekli olarak yükseltilmesi gerekiyor. Neyse ki Türkiye için bu sistemde iyiler kötülerden daha ağır basıyor. Füzenin modüler tasarımı ve önemli menzili, Türkiye'nin üyesi olduğu mayın yüklü Füze Teknolojisi Kontrol Rejimi'nde (MCTR) gezinmesi koşuluyla, onu uluslararası pazarda cazip bir ihtimal haline getiriyor.

Dahası, AI ve veri bağlantı sistemlerindeki devam eden gelişmeler, akıllı silahlardaki küresel eğilimlerle uyumlu olarak, onun özerkliğini ve etkinliğini artırabilir. SOM-J, Türkiye için gerçek bir darbe. Sadece ulusal güvenliği güçlendirmekle kalmıyor, aynı zamanda ülkenin küresel savunma teknolojisine önemli bir katkıda bulunan olarak ortaya çıkışının da sinyalini veriyor”

DYNAMIC MARINER/FLOTEX-25 TATBİKATI BAŞARIYLA İCRA EDİLDİ

Türkiye, 1 Temmuz 2025 - 30 Haziran 2026 tarihleri arasında NATO Müttefik Reaksiyon Kuvveti, Amfibi Görev Kuvveti Komutanlığı ve Çıkarma Kuvveti Komutanlığı görevini ilk kez devralıyor. Bu görev öncesinde, Türk Silahlı Kuvvetlerinin hazırlığını ve NATO standartlarına uygunluğunu göstermek amacıyla, 24 Mart - 4 Nisan 2025 tarihleri arasında İspanya'da gerçekleştirilen DYNAMIC MARINER/FLOTEX-25 Tatbikatı'nı, 1279 personel, bir Deniz Piyade Taburu Çıkarma Kuvveti, TCG SANCAKTAR, TCG BAYRAKTAR, TCG ORUÇREİS ve TCG GAZİANTEP ile birlikte katılarak başarıyla tamamladı.

BAYKAR'DA YOĞUN TEST VE GELİŞTİRME DÖNEMİ

BAYKAR TEKNOLOJİ ürünlerinin test ve geliştirme süreci yoğun mesaiyle devam ediyor. BAYKAR KALKAN DİHA PT, sistem tanımlama testini başarıyla tamamladı. Yapay zekâ tabanlı mini seyir füzesi BAYRAKTAR KEMANKEŞ 1, sistem tanımlama ve dalış testin üst düzey performans sergiledi. Bu arada İtalya'dan BAYKAR'a üst düzey bir ziyaret gerçekleşti. BAYKAR Yönetim Kurulu Başkanı ve Teknoloji Lideri Selçuk Bayraktar, sosyal medyadan yaptığı açıklamada "Leonardo Genel Müdürleri Sayın Simone Ungaro, Sayın Carlo Gualdaroni ve beraberlerindeki heyet Özdemir Bayraktar Milli Teknoloji Merkezimiz ile Çorlu Uçuş Eğitim ve Test Merkezimizi ziyaret ettiler. Kendilerine ve beraberlerindeki heyete şükranlarımı sunuyorum" dedi. Bu ziyarette misafirlere statik KIZILELMA ve uçuşlu AKINCI ve TB3 eşlik etti.

ASELSAN'DAN 52.7 MİLYON DOLARLIK SÖZLEŞME

ASELSAN, Pasifik bölgesindeki bir müşterisi ile deniz platformuna yönelik Radar, Silah, Hava Savunma ve Veri Bağlantı Sistemleri'nin doğrudan satışını kapsayan toplam 52.7 milyon dolarlık bir sözleşme imzalandığını duyurdu.

DUMLUPINAR VE ATILAY ŞEHİTLERİ TÖRENLE ANILDI

Çanakkale Boğazı'nda 4 Nisan 1953'te Nara Burnu önlerinde İsveç bayraklı gemiyle çarpıştıktan sonra batan "TCG Dumlupınar" denizaltısında şehit olan 81 denizci ile 14 Temmuz 1942'de Çanakkale Morto Koyu'nda batan "TCG Atılay" denizaltısında şehit olan 39 denizci için anma törenleri yapıldı. Dumlupınar ve Atılay denizaltılarımızın şehitlerini anmak üzere; 12 denizaltımızın katılımıyla Çanakkale Boğazı'nda anma geçişi gerçekleştirildi.

İlk törende Çanakkale Valisi Ömer Toraman, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Ercüment Tatlıoğlu, Donanma Komutanı Oramiral Kadir Yıldız, Denizaltı Filosu Komutanı Tuğamiral Timur Yılmaz ve ilk kadın amiral Tuğamiral Gökçen Yılmaz tarafından "TCG Pirireis" denizaltısından "Dumlupınar"ın battığı noktaya çelenk bırakıldı. Şehitler anısına gemiden sirenler çalındı. Davetliler, töreni "TCG Karabiga" gemisiyle denize açılarak izledi.

Nara Barbaros Şehitliği'ndeki törende ise saygı duruşunda bulunuldu, İstiklal Marşı okundu. Deniz Üsteğmen Selman Çetin'in günün anlam ve önemini belirten konuşmasının ardından İl Müftüsü Mustafa Bilgiç dua etti. Vali Toraman, Kuzey Deniz Saha Komutanı Koramiral Mustafa Kaya, Gelibolu 2. Kolordu Komutanı Tümgeneral Rasim Yıldız, Amfibi Kolordu Komutanı Tümamiral Serhat Sözbir, Çanakkale Boğaz ve Garnizon Komutanı Tuğamiral Mustafa Biçen, Kültür ve Turizm Bakanlığı Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanı İsmail Kaşdemir ile protokol üyeleri, gaziler ve şehit yakınları, şehitliği ziyaret edip karanfil bıraktı. Buradaki törenin ardından Çanakkale Boğazı'nın derinliklerindeki Dumlupınar ve Atılay denizaltıları şehitlerini anmak üzere Pirereis, Hızırreis, 1. İnönü, Burak Reis, Çanakkale, Gür, Anafartalar, Sakarya, Preveze, Dolunay, Doğanay ve Yıldırıy denizaltılarının katılımıyla Çanakkale Boğazı geçişi icra edildi. Boğazdan 12 denizaltının katılımıyla yapılan anma geçişini vatandaşlar, Çanakkale Deniz Müzesi Komutanlığı bahçesinden ve Kordon Boyu'ndan izledi.

Türk Deniz Kuvvetlerine ait "Dumlupınar" denizaltısı 4 Nisan 1953'te NATO manevralarından dönerken Çanakkale Boğazı'nda "Naboland" adlı İsveç gemisiyle çarpışarak batmış, 81 Türk denizcisi şehit olmuştu. Bu facianın ardından 4 Nisan tarihi "Deniz Şehitlerini Anma Günü" ilan edilmişti. Morto Koyu'nda 17 Temmuz 1942'de test faaliyetleri esnasında mayına çarparak batan "Atılay" denizaltısında ise 39 denizci şehit olmuştu.

“MİLLİ UYDU ŞİRKETİ” İÇİN YOL HARİTASI ÇİZİLDİ

Türkiye’de uydu teknolojilerinde elde edilen AR-GE ve üretim kabiliyetlerinin ticarileştirilmesi ile ulusal güvenliğe katkı sağlanması amacıyla bir “milli uydu şirketi” kurulması planlanıyor. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının “2030 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi” çalışmasında yer alan bilgilere göre, Türkiye’nin uzay ve uydu alanındaki çalışmaları hızla devam edecek. BİLSAT, RASAT, GÖKTÜRK uyduları ve metre altı çözünürlüklü milli görüntüleme uydusu İMECE ile elde edilen başarılarla Türkiye, kendi yer gözlem uydusunu ve yer istasyonunu tasarlayıp üretebilen ülkeler arasında yer alıyor. TÜRK SAT 6A’nın yerli imkanlarla geliştirilmesi, milli uydu markasını oluşturma yönünde önemli bir adım olarak görülüyor.

Türkiye için mevcut uydu üretim, test ve altyapı kaynaklarının daha verimli kullanılması, insan kaynağının etkin şekilde değerlendirilmesi, mükerrer yatırımların önüne geçilmesi ve dünya ile rekabet edebilecek yapıda bir milli uydu şirketinin kurulması büyük önem taşıyor. Bu kapsamda uydu teknolojilerinde elde edilen AR-GE ve üretim kabiliyetlerini ticarileştirmek, ulusal güvenliğe katkı sağlamak amacıyla bir “milli uydu şirketi” kurulması hedefleniyor. Milli uydu şirketinin kurulmasıyla, uydu ekosistemindeki kamuya ait yapılar tek çatı altında toplanarak koordinasyon artırılacak, insan kaynağı ile altyapıların verimli kullanılması sağlanacak. Bu çalışmalarla, Türkiye’nin uzay alanında daha rekabetçi hale gelmesi ve uluslararası pazarda güçlü konuma ulaşması öngörülüyor.

Uzay teknoparkı kurulacak

Savunma sanayisinde ulaşılan başarının uzay teknolojilerinde de yakalanabilmesi için güçlü bir ekosistem inşa edilmesi amaçlanıyor. Bu amaçla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlı Türkiye Uzay Ajansı (TUA) kurulurken, bu alandaki teknoloji geliştirme çalışmaları için gerekli altyapının tesisi, nitelikli insan kaynağının geliştirilmesi ve iş birliği ortamının oluşturulması amacıyla uzay teknolojileri odaklı bir teknopark devreye alınacak.

Türkiye'nin uzay politikaları için ihtiyaç duyulan teknoloji geliştirme faaliyetleri, önemli ölçüde bu teknoparkta gerçekleştirilecek. Ankara'da kurulacak bu teknoparkta yürütülecek yenilikçi teknolojilerle, Türkiye'nin küresel uzay ekonomisinden daha fazla pay alması bekleniyor. Uzay teknolojilerinin savunma sanayisinde kullanılmasının, Türkiye'nin askeri operasyon ve savunma kapasitesini önemli ölçüde artırması, yüksek çözünürlüklü yer gözlem uyduları sayesinde sınır güvenliği, istihbarat toplama, operasyon planlaması gibi kritik alanlarda büyük avantaj sağlaması öngörülüyor.

Yeni destekler yolda

Rekabet Öncesi İşbirliği Destek Programı Uydu Teknolojileri Geliştirme Projeleri Çağrısı kapsamında alçak dünya yörüngesinde çalışacak uydu teknolojilerinin kritik alt bileşenlerinin, yer sistemlerinin ve özel iletişim altyapısının kurulmasına yönelik projelere destek sağlanması planlanıyor. Bu kapsamda, 200 kilogram altındaki uydu projelerinin tasarım, geliştirme, prototip, test, doğrulama, fırlatma ve yörüngede çalışma test süreçlerinin tamamı desteklenecek.

HIT-30 Yüksek Teknoloji Destek Programı kapsamında "haberleşme ve uzay" alanı öncelikli sektörlerden biri olarak tanımlanırken, bu başlık altında, alçak yörünge uydu sistemleri, yeni nesil haberleşme altyapıları ve akıllı haberleşme cihazları yatırımlarının desteklenmesi kararlaştırıldı. Öte yandan, TUA tarafından lazer HB11 füzyon enerji dönüşümü laboratuvar test altyapısı kurulacak.

TEI'YE ÇİFTE ÖDÜL

TUSAŞ Motor Sanayii A.Ş. (TEI), çocukların hayatlarına dokunan sosyal sorumluluk projeleriyle 2025 yılında Communitas Awards'dan "Toplum Hizmetinde Liderlik ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk" ödülünü aldı. TEI, Women of Aviation Worldwide organizasyonu tarafından 9'uncu kez "Kadın Çalışanlara En Çok Değer Veren İşletme" unvanına da layık görüldü. TEI'nin "Toplum Hizmetinde Liderlik ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk" ödülünü ikinci kez kazandı. Zekâ atölyeleri, köy okullarına destek çalışmaları ve TEKNOFEST kapsamında düzenlenen çocuklara yönelik etkinliklerle topluma katkı sağlayan TEI, bu başarısını sürdürmeyi hedefliyor.

Havacılık motorları alanında Türkiye'nin öncü firmalarından TEI (TUSAŞ Motor Sanayii A.Ş.), kadın çalışanlarına sunduğu imkanlar ve sosyal sorumluluk projeleriyle uluslararası alanda önemli bir başarıya daha imza attı. TEI tarafından yapılan açıklamada şu ifadeler yer verildi:

"Kadın çalışanlarımıza sunduğumuz imkânlar ve kız çocuklarını havacılıkla tanıştıran sosyal sorumluluk projelerimizle, @womenofaviation tarafından 9'uncu kez 'Kadın Çalışanlara En Çok Değer Veren İşletme' seçildik. Bu gurur verici başarıya ulaşmamız için emek veren tüm çalışma arkadaşlarımıza teşekkür ederiz."

TEI'nin kadın istihdamını destekleyen yaklaşımı, yalnızca kurumsal kültüründe değil; aynı zamanda havacılık sektörüne ilham veren projelerinde de kendini gösteriyor. Firma, geleceğin mühendislerini yetiştirme hedefiyle kız çocuklarına yönelik farkındalık etkinlikleri düzenlemeyi sürdürüyor. Kadınların teknik alanlarda daha güçlü şekilde varlık göstermesini hedefleyen TEI, bu ödülle birlikte sektör genelinde örnek gösterilen bir konumda yer almaya devam ediyor.

Aynı zamanda TEI, sosyal sorumluluk projelerini genişleterek toplumsal faydayı artıracığını duyurdu.

TÜRKİYE’NİN FÜZE SEYRİ HIZLANIYOR

Türk savunma sanayiinde seyir füzeleriyle ilgili testler hızlandı. Ankara’nın bu alanda son derece caydırıcı ve oldukça stratejik bir ürün gamına sahip olacağı konuşuluyor. Uzmanlarsa, yeni nesil Türk SİHA’ların SOM, ATMACA, KEMANKEŞ ve ÇAKIR gibi füzelerle son derece güçlü vuruş kabiliyetine sahip olup, sahayı doğrudan etkileyeceği görüşünde.

SOM, ÇAKIR, ATMACA, KEMANKEŞ ve üzerindeki sır perdesi halen kalkmayan GEZGİN... Türkiye, farklı kabiliyetlerdeki seyir füzeleriyle ilgili çalışmalarına dolu dizgin devam ediyor. Son dönemlerde artan testler, bahsettiğimiz ürünlerle ilgili kritik gelişmelere de işaret ediyor. BAYKAR’ın geçtiğimiz günlerde yaptığı son KEMANKEŞ testini Selçuk Bayraktar, ‘Yapay zekâ tabanlı mini seyir füzesi’ notuyla paylaştı. Elbette hem KEMANKEŞ hem de saydığımız diğer füzelerin sahaya doğrudan etkileri olacak. Savunma Sanayii Uzmanı Ahmet Alemdar ile Türkiye’nin seyir füzesi yolcuğunu ve yakın gelecekteki muhtemel beklentileri konuştuk.

Seyir füzesi nedir?

Konuya uzak olanlar için önce bu soruya kısa ve öz bir tanım yaparak anlatmaya başlıyor Alemdar... Seyir füzelerinin temelde alçak irtifalarda uçuşunu gerçekleştirip terminal aşamada hedefe istenilen açıdan dalış yaptığını söylüyor. Bu tarzları nedeniyle tespitlerinin ve önlenme ihtimallerinin güç olduğunun altını çiziyor. Bu tür mühimmatların, hava aracından ayrıldıktan sonra hava savunma radarlarının tespitinden kaçınacak şekilde yer yüzeyine en yakın noktada uçuşunu gerçekleştirdiğini de ekliyor. “Bu füzeler kaçınma manevrası da yapabilir. Hatta, Ukrayna-Rusya Savaşında gördüğümüz gibi üzerine gelen önleyici hava savunma füzesini aldatmak için flare atabilir.

Taşıdıkları çeşitli harp başlıkları ve uzun menzilli olmaları onları stratejik ve caydırıcı bir konuma taşıyor.” bilgisini paylaşıyor.

Türkiye’nin seyir füzesi projeleri neler?

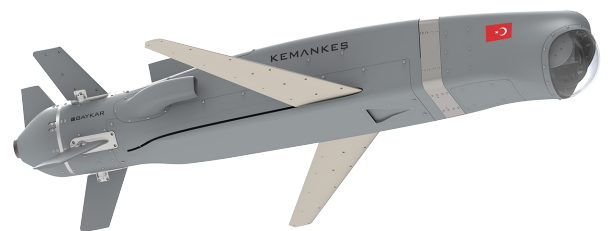
Alemdar, ülkemizin uzun yıllardır yaptığı yatırımlar sonunda çeşitli menzil ve kabiliyetlerde seyir füzelerini hizmete aldığını ya da almak üzere olduğunu belirtiyor. Aslında bu tür sistemlerin üzerlerindeki gizlilik perdesinin de asla tam olarak kaldırılmadığını kaydediyor. Eldeki kimi projelerden bahsederken önce GEZGİN’e işaret ediyor ve “GEZGİN gibi uzun menzilli bir seyir füzesi projesi büyük gizlilikle yürütülüyor. SOM, ATMACA, ÇAKIR seyir füzesi gibi çözümler ise olgunlaşıyor ve envanter için de adımlar atılıyor.” diyor.

Kemankeş mini seyir füzesi neden önemli?

Bu noktada BAYKAR imzalı KEMANKEŞ mini seyir füzesiyle ilgili ayrı bir parantez açıyor Alemdar ve şunları söylüyor:

“Türkiye mevcutta hava-yer olarak ifade ettiğimiz mühimmatlarda ciddi bir çeşitliliğe sahip. Yani istediğiniz hava aracından herhangi bir hedef tipine uygun mühimmat bulabileceğiniz bir ürün gamı var. Sektörün bu denli bir çeşitliliğe sahip olması sahada elimizi çok rahatlatıyor.

Bayraktar TB2 ve ANKA gibi platformlar oldukça gelişmiş teknolojiler. Başarılarında yine milli imkanlarla geliştirilen MAM mühimmat ailesi başroldeydi. Şimdi bunu daha ileri taşıyoruz. İnsansız hava araçlarımızı da üzerinden ateşleyeceğimiz mühimmatları da güncelledik. En yeni teknolojilerle donatılan bir seviyeye taşındık. BAYRAKTAR TB3, KIZILELMA, AKINCI, ANKA-III gibi yeni platformlara kavuştuk. Bu platformların da daha gelişmiş ve uzun menzilde hassas vuruş yapabilen mühimmatlara ihtiyaçları var.

KEMANKEŞ seyir füzeleri bu ihtiyaçtan yol açıları olarak geliştirildi. Örneğin TB2 veya AKINCI SİHA düşman hava savunmasının etkili olduğu bir bölgeye girmeden 100 km'nin üzerinde mesafeden hedefine angaje olabilecek. Seyir füzesi, üzerindeki karıştırmaya dayanıklı yapısı, otonom hareket kabiliyetleri ve yapay zekâ ile sürü bir şekilde hasım hedefleri etkisiz hale getirebilecek. Bunu yaparken yüksek maliyetli ve boyuttaki seyir füzelerinden ayrışacak. Küçük olması taşıdığı patlayıcı ve menzil üzerinde kısıtlayıcı görünse dahi hedef tipi zaten büyük korunaklı ve çok uzak noktalar olmayacak. Ki öyle hedefler için elimizde SOM, ÇAKIR gibi çeşitli seyir füzelerimiz bulunuyor.”

Düşman hedeflerine sürü halinde taarruz mümkün

Aslında KEMANKEŞ seyir füzesi üzerine gerçekten de daha fazla konuşulmayı hak eden bir ürün. Alemdar, tek bir üründen ziyade ‘füze ailesi’ olarak ele alınmasının daha doğru olacağı görüşünde.

Şimdilik iki farklı versiyon var. KEMANKEŞ-1 havadan atılırken, KEMANKEŞ-2 karadaki araçtan ateşlenebiliyor. Havadan atılan KEMANKEŞ-1 zırh koruması daha düşük ve yakın diyebileceğimiz menzildeki hedeflere karşı etkin bir çözüm olarak geliştirildi. Hafif olması sebebiyle daha fazla sayıda hava aracına yüklenebiliyor.

Alemdar, sonuç olarak birden fazla hedefe aynı anda sürü bir şekilde de angajmanın mümkün olduğunu sözlerine ekliyor. “Örneğin AKINCI TİHA aynı anda 10’dan fazla sayıda KEMANKEŞ-1 füzesiyle görev yapabiliyor. Düşman hedeflerine birden fazla füzeyi yönlendirerek sürü şekilde de taarruz yapabiliyor. Tüm bu süreçleri maliyet etkin şekilde yapabiliyor.” ifadesini kullanıyor.

“Denizden ateşlenen Kemankeş sürpriz olmaz”

Ahmet Alemdar, ailenin diğer üyesi KEMANKEŞ-2’nin ise karadan fırlatılan ve yine jet motorlu bir seyir füzesi olduğunu belirtiyor. Karadaki araçtan atılabilen füzenin alçak irtifada uçuşunu yaparak cephenin derinliklerindeki stratejik düşman hedeflerine vurabildiğini anlatıyor. Kara tabanlı lançer yerine bir araç üzerinden atılması dikkat çekici. Bu sayede çok hızlı bir şekilde istenen konumdan ateşlenme imkânı doğuyor.

Önümüzdeki süreçte KEMANKEŞ ailesinin özellikle deniz platformlarından kullanılmasına dair yaklaşımlar görebileceğimize dikkat çekerek sözlerini tamamlıyor Alemdar.

Kaynak: TRT HABER

TÜRK SAVUNMA SANAYİİNİN DİKKAT ÇEKEN YÜKSELİŞİNİN ARKASINDA NE VAR?

Türkiye, tarihsel olarak dışa bağımlılıktan kurtularak küresel savunma üretiminde önemli bir oyuncu haline gelmiştir.

Geçtiğimiz ay Washington, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) ile bir savunma paketi imzaladı ve bu durum Türkiye’de endişe ve eleştirilere yol açtı. Kıbrıs adası, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) ve GKRY arasında bölünmüş durumda. Kuzey ve güney bölünmeleri, 1960’larda Kıbrıslı Türkleri adanın kuzeyine sığınmaya zorlayan etnik gerginlikleri takip etti. Ankara, Yunan askeri cuntasının tam kontrol sağlamaya çalıştığı Kıbrıs’taki yüz binlerce Türk’ün can ve mallarını korumak için müdahale etmişti.

ABD’nin NATO müttefiki Türkiye’yi terk ettiği çatışma da aynıydı. ABD, Türkiye’yi kurtarmak yerine, ona silah ambargosu uygulayarak hayati önem taşıyan silah ve mühimmat tedarik hattını kesti. ABD Başkanı Lyndon B Johnson’ın 1964’te Türkiye Başbakanı İsmet İnönü’ye gönderdiği Johnson Mektubu, Türkiye’yi Kıbrıs’a askeri müdahaleye karşı uyardı. Sert tonu, Türk dış politikasında kalıcı bir iz bırakarak güvensizlik yarattı. Türkiye’nin 1974’teki müdahalesini izleyen silah ambargosu, yabancı tedarikçilere olan bağımlılığını ve bu bağımlılığın beraberinde getirdiği zaafı vurguladı.

İstanbul Medeniyet Üniversitesi'nde Doçent ve 'Türk Savunma Sanayisinin Gelişimi' kitabının ortak yazarı Veysel Kurt, "Bu bir uyanış çağrısıydı" diyor. Kurt, "Bu yanıt sadece Türkiye'nin ABD'ye olan güvenini sarsmakla kalmadı, aynı zamanda savunma sanayisinde kendi ihtiyaçlarını karşılayabilecek kapasiteye ulaşma ihtiyacını da ortaya koydu" diye ekliyor.

Sonraki on yıllarda Türkiye, savunma ekipmanı ithal etmekten, kendi ülkesinde gelişmiş silahlar üretmeye geçti. Öz yeterlilik çabası, son 20 yılda Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan döneminde hız kazandı. Yüzyılın başında Türkiye savunma ihtiyaçlarının yüzde 80'ini ithalatla karşılıyordu. Bugün bu rakam yüzde 20'ye düştü. Bazı alanlarda, özellikle silahlı insansız hava araçlarında Türkiye küresel bir lider haline geldi. 2002'de 248 milyon dolar olan savunma ihracatı, insansız hava araçları, zırhlı araçlar ve firkateyn satışları dahil olmak üzere 2022'de 4,39 milyar dolara ulaştı. Türk hükümeti, 2024 bütçesinin bir önceki yıldan iki buçuk kat daha fazla olacağını belirtti. Kurt'a göre Türkiye'nin savunmaya odaklanmasında birkaç etken var. Kurt, "Siyasi liderlik, kamu ve özel sektörler arasındaki iş birliği ve Ar-Ge'ye yatırım, hepsi önemli roller oynadı," diyor. "Ancak en önemli etken, siyasi liderliğin kararlılığı."

Değişen bir düzene tepki

Türkiye'nin son yirmi yıldır iç savunma kapasitesini inşa etmeye odaklanması, doğu sınırları ve daha geniş bölge boyunca karşılaştığı zorluklarla örtüşüyor. Ayrıca Batılı müttefiklerinin onu hayal kırıklığına uğrattığı bir zamanda gerçekleşti. Örneğin Bayraktar SİHA'lar, Suriye'de Zeytin Dalı Harekatı sırasında teröristlere karşı kullanılmasının ardından ön plana çıktı. Kurt, 2011 yılında Ortadoğu'da yaşanan halk ayaklanmaları, Suriye iç savaşı, sınır ötesi terörizm ve ABD'nin Suriye'deki PKK/YPG teröristlerine verdiği desteğin, Ankara'nın savunma sanayi bakışını şekillendiren faktörler arasında yer aldığını söyledi. Türkiye'nin NATO müttefikleri ülkeye silah desteği sağlasalar da, çoğu zaman temel teknolojileri sakladılar ve kritik bileşenlerin satışını engellediler. Kurt, "Türkiye'nin özellikle stratejik silah sistemlerinde alternatif arayışının temel nedeni budur.

Örneğin, 2012'de Çin ile hava savunma sistemi müzakereleri ve 2017'de Rusya'dan S-400'lerin tedarik edilmesi" diyor. "15 Temmuz 2016'daki başarısız darbe girişimi ve ABD'nin FETÖ tehdidine karşı Türkiye ile işbirliği yapmayı reddetmesi, ülkenin daha bağımsız bir siyasi yörengeye doğru kaymasını daha da sağlamlaştırdı."

Türkiye kendi kendine yetebilme yoluna girmeden önce Batılı müttefiklerle yakın bir ilişki içindeydi. Bazen bu kendi çıkarlarına aykırıydı.

Uzun bir dönüşüm

Türkiye'nin savunma bağımsızlığına doğru kayması, II. Dünya Savaşı sonrası politikalarından çok uzaktır. 1952'de NATO'ya katıldıktan sonra Türkiye, askeri teçhizat için Batılı müttefiklerine büyük ölçüde güvendi ve kendini bir tüketici rolüne indirdi. Kurt, "1952'de NATO'ya katılımı, yabancı aktörleri birincil savunma tedarikçileri olarak belirledi ve Türkiye'yi bir tüketici rolüne indirdi" diyor. "Bu, Ankara'nın 1990'lara kadar bütçesinin önemli bir kısmını diğer ülkelerden silah satın almaya harcadığı anlamına geliyordu" diyor.

Bu düzenleme Kıbrıs krizinin ardından zora girdi. Buna karşılık Türkiye, savunma sektörünü kurumsallaştırmak için 1973'te Türk Havacılık ve Uzay Sanayii'ni (TUSAŞ) ve 1975'te ASELSAN'ı kurdu. Ancak, sonraki on yıllardaki siyasi istikrarsızlık, askeri darbeler ve ekonomik krizler ilerlemeyi yavaşlattı. Erdoğan yönetiminde Türkiye'nin savunma stratejisi önemli ölçüde değişti.

Savunma Sanayii Meclisi ve Savunma Sanayii Başkanlığı gibi savunma sektörünün önemli kurumlarının artık doğrudan Cumhurbaşkanı'na bağlı olması, Ankara'nın bu sektöre verdiği önemi bir kez daha ortaya koyuyor. Kurt, "Mevcut siyasi liderlik, savunma sanayinin yerli ve milli karakterini sadece taktiksel bir öncelik olarak değil, stratejik bir öncelik olarak görüyor" diyor.

Kaynak: TRTWORLD

KIBRIS'TA TEKNOFEST HEYECANI

Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı (T3 Vakfı) yürütücülüğü ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Cumhurbaşkanlığı himayesinde 1-4 Mayıs tarihlerinde eski Ercan Havalimanı'nda düzenlenecek TEKNOFEST KKTC için geri sayım sürüyor.

TEKNOFEST KKTC'ye hayallerini gerçeğe dönüştürmek isteyen 15 binden fazla takım ve 47 bin yarışmacı başvuruda bulundu. 7 ana kategori ve 14 alt kategoride düzenlenecek teknoloji yarışmalarıyla yenilikçi fikirlerin sergileneceği festival, bilimin ve teknolojinin geleceğine yön verecek öğrencileri, girişimcileri ve teknoloji meraklılarını buluşturacak. Lefkoşa'daki eski Ercan Havalimanı'nda 1-4 Mayıs tarihlerinde düzenlenecek TEKNOFEST KKTC'de; hava araçları sergisi, planetaryum, KKTC dijital deneyim alanı, pedallı uçuş etkinliği, sahne gösterileri gibi birçok etkinlik yer alacak. Festivaldeki "ilk uçuş" etkinliğiyle öğrenciler ilk kez uçuş heyecanını yaşayacak.

TEKNOFEST KKTC'de hava gösterileri de yapılacak. SOLOTÜRK TÜRK YILDIZLARI, F-4 savaş uçakları, ATAK helikopteri, HÜRKUŞ, ANKA III, BAYRAKTAR TB2 ve TB3 festivalde yer alacak.

SAVUNMA SANAYİİ BAŞKANLIĞI 36 SÖZLEŞMELİ PERSONEL ALACAK

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı, çeşitli branşlarda istihdam edilmek üzere 36 sözleşmeli personel istihdam edecek.

Başkanlığın konuya ilişkin ilanları, Resmî Gazete'de yayımlandı. Buna göre, bilgisayardan kimyaya, makineden, elektrik ve elektroniğe, metalürjiden gemi ve gemi makinelerine, endüstriden uzay ve havacılığa kadar pek çok mühendislik bölümünden mezun 36 kişi alınacak.

Başvurular 18 Nisan'a kadar yapılacak. Başvurularını Başkanlığın "basvuru.ssb.gov.tr" internet adresi üzerinden gerçekleştirebilecek olan adaylar en fazla iki pozisyona başvurabilecekler.

Başvurduğu ilandaki şartları sağlayan ve giriş sınavına katılmaya hak kazananların ad ve soyadları ile sınav tarihi, yeri ve saatleri Başkanlığın "www.ssb.gov.tr" internet sitesinden ilan edilecek.

Giriş sınavı iki aşamalı sözlü sınav şeklinde gerçekleştirilecek. Giriş sınavının birinci ve ikinci aşamasında başarılı sayılabilmek için 100 üzerinden yapılan değerlendirme sonucunda en az 70 alınması gerekiyor.

ASPİLSAN'IN ENERJİSİ 44. YILINDA

Türk savunma sanayisinin enerji alanındaki güç kaynağı ASPİLSAN Enerji, 44. yılını kutluyor. TSK Güçlendirme Vakfı (TSKGV) bünyesinde faaliyet gösteren şirket, savunma sistemlerinin enerji ihtiyacını karşılamaya devam ediyor. ASPİLSAN'ın hedefleri şöyle:

- Milli enerji çözümleri: Askeri iletişim sistemleri, hava savunma bataryaları ve mobil platformlar için özel batarya üretimi
- Yerli üretim: Kritik teknolojilerin dışa bağımlılığını azaltan tasarımlar
- 44 yıllık tecrübe: Türk Silahlı Kuvvetleri'nin enerji güvenliğine katkı

DÜNYADAN HABERLER

AVRUPA PARLAMENTOSU'NDAN AVRUPA'YA GÜVENLİK ÇAĞRISI

Avrupa Parlamentosu üyeleri AB'yi kendi güvenliğini sağlamaya çağırdı: “AB bir dönüm noktasındadır ve Avrupa güvenliğine yönelik tehdit ve saldırılar karşısında artık “her zamanki gibi iş yapmak” bir seçenek değildir.”

Avrupa Parlamentosu'nda kabul edilen kararla Parlamento AB'yi acilen harekete geçmeye ve kendi güvenliğini sağlamaya davet etti. Parlamento'nun resmî sitesinde yayınlanan haber şu şekilde paylaşıldı:

“Avrupa Parlamentosu üyeleri, bunun benzer düşünen ortaklarla ilişkileri güçlendirmek ve AB dışındaki ülkelere olan bağımlılığını önemli ölçüde azaltmak anlamına geleceğini” söylüyor. Avrupa Parlamentosu üyeleri, Komisyon ve Yüksek Temsilci'nin önümüzdeki hafta sunması beklenen Avrupa savunmasının geleceğine ilişkin “Beyaz Kitap”ın, Avrupa Konseyi'ne “gerçekten çığır açıcı çabalar” ve “savaş dönemine yakın” girişimler için somut öneriler sunması gerektiğini ve yakın zamanda sunulan ReArm planını da memnuniyetle karşıladıklarını söyledi.

Gerçek bir güvenlik sağlayıcısı olarak AB

Avrupa Parlamentosu üyeleri, Avrupa'da barış ve istikrarı sağlamak için AB'nin Ukrayna'yı desteklemesi ve kendisinin daha dirençli hale gelmesi gerektiğini savunuyor. Kararda, “Avrupa bugün Soğuk Savaş'ın sona ermesinden bu yana toprak bütünlüğüne yönelik en derin askeri tehditle karşı karşıya” deniyor. Üye devletleri, uluslararası ortakları ve NATO müttefiklerini, Ukrayna'ya teslim edilen Batılı silah sistemlerinin Rus topraklarındaki askeri hedeflere karşı kullanımına ilişkin tüm kısıtlamaları kaldırmaya çağırıyor. Rusya – müttefikleri Belarus, Çin, Kuzey Kore ve İran tarafından destekleniyor – “AB'ye yönelik en önemli doğrudan ve dolaylı tehdit” diyor kararda. Avrupa Parlamentosu üyeleri, Trump yönetiminin son eylemlerinin ve açıklamalarının ABD'nin Rusya, NATO ve Avrupa güvenliğine yönelik gelecekteki duruşuyla ilgili endişeleri nasıl artırdığını vurguluyor ve ABD'nin Grönland'a yönelik tehditlerini şiddetle kınıyor. Bu arka plana karşı Parlamento, AB savunma çabalarının “sınırlı boyutta, parçalı kapsamda ve uzun süreli olarak kalamayacağını” vurguluyor. Avrupa Parlamentosu üyeleri askeri alanda, ancak aynı zamanda endüstriyel, teknolojik ve istihbarat sektörlerinde de çabaların artırılmasını talep ediyor.

En aşırı askeri durumlara hazırız

Metinde, AB'nin savaş veya diğer büyük ölçekli güvenlik krizleri durumunda yönetiminin “prosedürler boyunca çok daha hızlı hareket etmesini” sağlaması gerektiği belirtiliyor. AB-NATO iş birliğinin önemini vurgulayan Avrupa Parlamentosu üyeleri, gerektiğinde özerk olarak hareket edebilen NATO'da tam yetenekli bir Avrupa ayağının geliştirilmesi çağrısında bulunuyor. Avrupa Parlamentosu üyeleri, AB'nin Avrupa savunma sanayisi için birleşik ve net bir uzun vadeli vizyon belirlemesi gerektiğine inanıyor ve AB üye ülkelerinden ortak ekipman tedarikinde önemli bir artış çağrısında bulunuyorlar. Avrupa savunmasıyla ilgili karar almanın daha az karmaşık olması gerektiğinde ısrar ediyorlar. Savunma bakanları konseyinin oluşturulmasını ve bu alandaki AB kararları için oybirliğinden nitelikli çoğunluğa geçilmesini, yürütme yetkisi olan askeri operasyonlar hariç, destekliyorlar. Parlamento, önemli bir yatırım artışı olmadan, AB güvenlik ve savunma hedeflerine Ukrayna'ya askeri destek veya ortak Avrupa güvenliğinin iyileştirilmesi için ulaşamayacağı konusunda uyarıyor. Avrupa Parlamentosu üyeleri, “acil ihtiyaçların bir sonraki çok yıllık mali çerçeveyi bekleyemeyeceğini” belirtiyor. Büyük ölçekli askeri yatırımların finansmanı için Avrupa savunma tahvilleri sistemi gibi “gecikmeden ek finansman bulmak için yenilikçi çözümler” talep ediyorlar. Bu konudaki Karar 419 kabul, 204 ret ve 46 çekimser oyla kabul edildi.

YUNANİSTAN 22 SAVUNMA PROJESİNE BAŞLIYOR

Yunanistan 27 milyar dolarlık ‘köklü’ bir yeniden silahlanma programı başlattı. Uzun yıllara yayılacak stratejide, ABD ve Avrupa silahlarının dengesi sağlanacak ve AB'nin daha fazla özerkliğine doğru bir geçiş sağlanacak. Yunanistan Savunma İnovasyon Merkezi (ELKAK), 2025 yılı içerisinde hayata geçireceği araştırma ve geliştirme projelerini açıkladı. Toplamda 22 farklı proje üzerinde çalışılacağı belirtilirken, bu projelerin bir kısmı şimdiden ihale sürecine girdi. Defence Review tarafından yapılan habere göre yeni projeler, Yunanistan'ın savunma sanayiinde teknolojik kapasitesini artırmayı ve ordunun savaş alanındaki yeteneklerini geliştirmeyi hedefliyor. ELKAK tarafından 2025 yılında gerçekleştirilecek projeler şu şekilde sıralandı:

“Taktik muharebe yönetim sisteminin geliştirilmesi,

Otonom araç sistemlerinin geliştirilmesi – insansız deniz araçları,

Aşırı gerilim bastırma sisteminin geliştirilmesi,

İnsansız nakliye uçağının geliştirilmesi,

Akustik sensörler kullanılarak hava gözetleme sisteminin geliştirilmesi,

Taşınabilir ve dinamik olarak konuşlandırılabilir deniz/hava gözetleme sisteminin geliştirilmesi,

Güvenli ultra yüksek hızlı uydu haberleşmeleri için optik alıcı-vericinin geliştirilmesi,

Otonom deniz ve sualtı gözetleme sisteminin geliştirilmesi,

İHA ve/veya helikopterden fırlatılabilen dolanan mühimmat (Loitering Munition) geliştirilmesi,

Personelin biyolojik fonksiyonlarının kaydedilmesi ve harekât merkezine güvenli bir şekilde iletilmesini sağlayacak giyim ekipmanları ve yazılımlarının geliştirilmesi,

Tüfek mühimmat sayacının geliştirilmesi,

Radar ve haberleşme vericilerinin tespiti ve karıştırılmasına yönelik entegre bir sistemin geliştirilmesi,

GNSS alıcı sisteminin geliştirilmesi,

Yapay zeka destekli iletişim ağları aracılığıyla güvenli veri yönlendirme sisteminin geliştirilmesi,

IP teknolojisi ile kablosuz haberleşme ağlarının birbirine bağlanması için teknolojilerin ve çözümlerin geliştirilmesi,

Birden fazla İHA'nın gerçek zamanlı izlenmesi, kontrolü ve operasyonel kullanımı için taşınabilir insansız hava aracı (İHA) kontrol istasyonunun geliştirilmesi,

Özel harekât taktik komuta kontrol sisteminin operasyonel kabiliyetlerinin artırılması amacıyla geliştirilmesine yönelik teknoloji ve çözümlerin geliştirilmesi,

Entegre NPE (Ağ) yönetim sisteminin geliştirilmesi,

Fiber optik teknolojisi kullanılarak deniz yüzeyi veya sualtı hedef tespit sisteminin geliştirilmesi,

İHA karşıtı sistemlerin geliştirilmesi,

Büyük İHA tehditlerinden kritik altyapıyı korumak amacıyla yüksek enerjili lazer (HEL) ve yüksek güçlü mikrodalga (HPM) sistemlerini içeren savunma sisteminin geliştirilmesi,

Milli açık deniz karakol gemisi tasarımı.”

Bu arada Fransa merkezli gemi inşa şirketi Naval Group, Yunan donanması için 3 adet FDI fırkateyni ve opsiyonel bir 4. gemi anlaşması kapsamında, Yunan hükümeti ve Savunma Bakanlığına, su üstü platformları, denizaltılar ve insansız deniz araçları üretebilecek yerel bir üretim hattı kurma başvurusunda bulundu.

AVRUPA DEVLERİ STARLINK'E ALTERNATİF OLMA YARIŞINDA

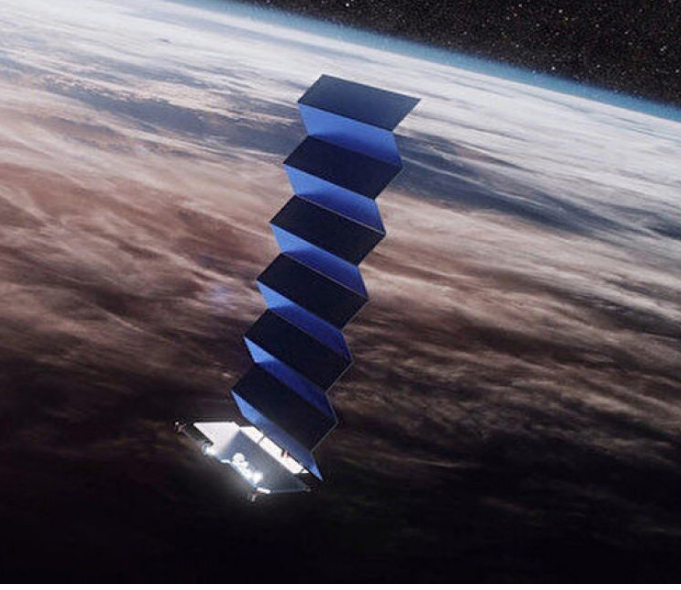
Avrupa savunma devi Leonardo, Airbus ile bir uydu ittifakı oluşturmayı umuyor ve Thales Şirket CEO'su CNBC'ye yaptığı açıklamada, kıtanın Elon Musk'ın Starlink'ine alternatifler aradığını söyledi.

Aylar süren görüşmelerin ardından Leonardo'dan Roberto Cingolani CNBC'ye şunları söyledi: “Şu anda birlikte çalışıyoruz ve olası iyi bir sinerji olup olmadığını, bunun piyasa açısından uygun olup olmadığını ve tabii ki bunun antitröst açısından kabul edilebilir olup olmadığını bulmaya çalışıyoruz.”

Reuters, bu hafta başında üç şirketin olası bir anlaşma için Avrupa düzenleyicileriyle görüştüğünü bildirmişti. İtalya geçen ay Space X ile savunma amaçlı güvenli bir iletişim sistemi için görüşmeleri askıya aldığını duyurdu. Açıklama, muhalefet yetkililerinin Musk'ın Ukrayna hakkındaki tartışmalı yorumlarının ardından Musk ile ortaklık fikrini eleştirmesinin ardından gelmişti.

Savunma Bakanı Guido Crosetto, müzakerelerin askıya alındığını ancak Starlink'in gelecekte bir seçenek olabileceğini duyurdu.

FRANSA: ABD'YE BAĞIMLILIK SORUN OLMAYA DEVAM EDİYOR

Fransa'da yayın yapan RFI, "Avrupa savunmaya yüzlerce milyar avro harcama planları yaparken, Amerika Birleşik Devletleri ile gerilim artıyor." yorumunu yaptı.

Jan Van Der Made imzasıyla yayınlanan haber yorumunda şu ifadeler yer verildi:

"AB liderleri, bloğun Amerikan askeri desteğine daha az güvenmeye hazırlanması gerektiğini söylüyor, ancak Washington, ABD silah üreticilerini gelecekteki sözleşmelerden dışlama konusunda uyardı.

Analistler, Avrupa'nın ABD desteği olmadan kendini savunmak istiyorsa hala büyük engellerle karşı karşıya olduğunu söylüyor. NATO Genel Sekreteri Mark Rutte, cuma günü yaptığı açıklamada, ticaret anlaşmazlıklarının savunma iş birliğini etkilemesine izin verilmemesi gerektiğini söyledi. Rutte, NATO Dışişleri Bakanları toplantısının ardından, "Bence bu ikisi gerçekten ayrı. Bunları ayrı tutmalı ve tartışmalarımıza karışmalarına izin vermemeliyiz" dedi. Bu yorumlar, Avrupa Birliği'nin silah ihalelerinde AB dışı katılımları azaltmayı değerlendirdiği bir zamanda geldi. Bu hamle, ABD ve İngiltere firmalarını devre dışı bırakabilir. ABD Dışişleri Bakanı Marco Rubio, geçen ay Litvanya, Letonya ve Estonya dışişleri bakanlarına yaptığı açıklamada, ABD'nin "AB ülkelerinin savunma alımlarına katılmaya devam etmek istediğini" söyledi ancak ABD şirketlerinin herhangi bir şekilde dışlanmasının Washington tarafından "olumsuz" karşılanacağı uyarısında bulundu.

Bu değişim, Amerika'nın Avrupa güvenliğine yönelik uzun vadeli taahhütleri konusundaki artan belirsizliğin ortasında gerçekleşiyor. ABD Başkanı Donald Trump, Avrupa ülkelerini Amerikan askeri korumasından "bedavaya yararlanmakla" defalarca suçladı. Kıtanın kendini savunması gerektiğini veya en azından şu anda olduğundan çok daha fazla katkıda bulunması gerektiğini söyledi. Avrupa Komisyonu, mart ayının ortasında, ortak tedarikleri finanse etmeyi ve ABD'nin daha az müdahil olduğu bir geleceğe hazırlanmayı amaçlayan "Avrupa'yı Yeniden Silahlandır" girişimi kapsamında 800 milyar avroluk bir harcama planı önerdi.

KISA KISA

ABD Dışışleri Bakanlığı, Kuveyt'e yaklaşık 400 milyon dolar değerinde Patriot füzelerinin modernizasyonu ve yeniden sertifikalandırılmasını içeren muhtemel bir Yabancı Askeri Satış (FMS) onayladığını duyurdu. Bu arada Filipinler'e 20 adet F-16 savaş uçağının olası Yabancı Askeri Satışı'nı da onayladı. Satışın tahmini maliyeti 5,58 milyar dolar olarak belirlendi.

Bölgede artan jeopolitik gerginlik nedeniyle Almanya, ordusunu ilk kez dolanan mühimmatlarla donatmaya hazırlanıyor. Reuters'a konuşan iki Almanya Savunma Bakanlığı kaynağı, dolanan mühimmatların ilk partisi için iki şirketle sözleşmelerin önümüzdeki günlerde tamamlanacağını söyledi ancak konuyla ilgili ayrıntılı bilgi verilmedi.

Danimarka, kara kuvvetlerinin hava savunma kapasitesini artırmak amacıyla Fransa'dan Mistral 3 taşınabilir hava savunma sistemleri sipariş etti. Fransa Savunma Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada "250 ila 1.000 adet Mistral 3 füzesi tedarikini" kapsayan bir çerçeve anlaşma imzalanırken MBDA France'nin yüklendiği sözleşmenin maliyetine dair bilgi paylaşılmadı.

Birleşik Arap Emirlikleri merkezli EDGE Group, Brezilya'nın gemisavar füze programı MAN-SUP-ER'in geliştirilmesine yönelik anlaşma imzaladı. SIATT ile stratejik ortaklığını güçlendiren EDGE, Brezilya Donanması ile füzenin fikri mülkiyet haklarını içeren bir lisans anlaşması imzaladı.

Polonya, ABD ile Patriot hava savunma sistemi için lojistik destek sağlanmasına yönelik yaklaşık 2 milyar dolar değerinde bir anlaşma imzalamaya hazırlanıyor. Polonya Savunma Bakanı Wladyslaw Kosiniak-Kamysz, sözleşmeyi doğrularken "Polonya semalarının güvenliği paha biçilemez." açıklamasını yaptı.

Hindistan, hava kuvvetleri ve kara kuvvetleri için 156 adet yerli üretim hafif taarruz helikopteri Prachand'ın tedarik edilmesi amacıyla 7,3 milyar dolarlık anlaşma imzaladı. Hindistan'ın ilk yerli tasarım ve üretim taarruz helikopterleri, 2023 yılının Şubat ayında Başbakan Narendra Modi tarafından açılışı gerçekleştirilen, ülkenin en büyük helikopter fabrikasında üretilecek.

2024-2025 FUAR TAKVİMİ

NİSAN-MAYIS

AIRCRAFT INTERRIORS
EXPO 8 & 10 NİSAN 2025
HAMBURG (ALMANYA)

BORDER SECURITY
EXPO 8 & 9 NİSAN 2025
PHOENİX, ARİZONA (ABD)

TEKNOFEST
3 & 5 MAYIS 2025
(KKTC)

FUTURE ARMoured VEH.
SITUATIONAL AWARENESS
23 & 25 NİSAN 2025
LONDRA (İNGİLTERE)

AOC EUROPE
6 & 8 MAYIS 2025
ROMA (İTALYA)

IMDEX
6 & 8 MAYIS 2025
(SİNGAPUR)

CTX COUNTER TERROR
EXPO 18 & 19 MAYIS 2025
WASHINGTON (İNGİLTERE)

FEINDEF
12 & 14 MAYIS 2025
MADRİD (İSPANYA)
MİLLİ TAKIM

DSEI JAPAN
21 & 23 MAYIS 2025
CHİBA (JAPONYA)

LIMA
20 & 24 MAYIS 2025
LANGKAWİ (MALEZYA)

IDET BRNO
28 & 30 MAYIS 2025
BRNO (ÇEK CUMHURİYETİ)

İLETİŞİM BİLGİLERİ

**Türk Savunma ve Havacılık Sanayii
İmalatçılar Derneği (SASAD)**

Adres: Ankara Sanayi Odası Binası,
Atatürk Bulvarı,
No: 193, Kat: 6, Kavaklıdere, Ankara, Türkiye

Telefon: 0312 426 22 56

Faks: 0312 426 22 56

E-Posta: sasad@org.tr

www.sasad.org.tr

 Instagram: https://www.instagram.com/sasad_resmi/

 X: https://x.com/SASAD_Resmi

 Linkedin: <https://www.linkedin.com/company/sasad/>

 YouTube: https://www.youtube.com/@sasad_resmi